

Jarkko Reittu

23.1.2025

THL/6946/4.00.00/2024

Oikeusministeriö

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä

Viite: Lausuntopyyntöne 28.11.2024 Arviomuistio viranomaisia koskevista seuraamuksista tietosuojalainsäädännön rikkomisesta VN/26120/2023

Lausunto arvomuistiosta viranomaisia koskevista seuraamuksista tietosuojalainsäädännön rikkomisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) lausuntoa arviomuistiosta ”Viranomaisia koskevat seuraamukset tietosuojalainsäädännön rikkomisesta”. THL kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu lyhyesti seuraavaa:

THL pitää tärkeänä, että tietosuojalainsäädännön seuraamuksista säädettäisiin yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti. On ongelmallista, että samalla alalla toimiviin yksityisiin ja julkisiin tahoihin kohdistuu seuraamukset eri säännöin. Esimerkkinä yliopistot ja valtion tutkimusorganisaatiot on vapautettu tietosuojavaltuutetun seuraamusmaksuista, mutta ammattikorkeakouluille voidaan määrätä seuraamusmaksuja.

Esimerkkinä tietosuojavaltuutetun toimiston seuraamuskollegio on määrännyt 25 000 euron hallinnollisen seuraamusmaksun ammattikorkeakoululle tietosuojarikkomuksesta työntekijöiden sijaintitietojen käsittelyn vuoksi (TSV:n päätös 5.7.2021 dnro 3843/163/20), mutta vastaavassa tilanteessa yliopistoille tai valtion tutkimusorganisaatioille ei voitaisi määrätä seuraamusmaksua. Ammattikorkeakoulujen rahoitus tulee pääosin valtiolta, sen toimintaan sovelletaan mm. hallinto- ja julkisuuslakia, joten julkista sektoria koskeva poikkeus seuraamusmaksuista olisi perusteltua yhdenmukaistaa koskemaan myös ammattikorkeakouluja ja muita vastaavia julkisen sektorin lakisääteisiä toimijoita.

Julkisen sektorin vapauttaminen seuraamusmaksuista virkavastuun perusteella on perusteena kestävä, sillä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisten seuraamusten kohteena on rekisteripitäjät tai henkilötietojen käsittelijät, eivät rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän henkilöstö. Yleisimmät virkavastuun muodot eivät voi myöskään kohdistua julkisen sektorin työsuhteessa olevaan henkilöstöön.

Käytännössä virkavastuun kohdentaminen tietosuoja-rikkomuksista yksittäiseen virkamieheen voi olla mahdotonta tai vähintäänkin kohtuutonta. Jotta virkavastuu voitaisiin kohdistaa oikein, tulisi organisaatiolla olla sisäisesti ja ulkoisesti hyvin selvästi määritellyt nimetyt vastuut tietosuojalainsäädännön noudattamisesta. Ottaen huomioon tietosuojalainsäädäntöön liittyvät tulkintahaasteet lähtien peruskäsitteistä, vastuuta voi olla käytännössä hyvin vaikeaa määritellä täysin kattavasti. Lisäksi yksittäiset valtion virastot tai laitokset ovat käytännössä pakotettuja käyttämään ainakin osittain esimerkiksi valtion yhteisesti tarjoamia ICT-palveluja rajallisesti annetuilla budjettiresursseilla, joten tietosuojavastuun ei tulisi kohdistua vain yhteen toimijaan tai virkamieheen.

Pääjohtaja

Mika Salminen

Hallinto- ja talous

Mia Nykopp

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende